National Library of Israel
Doar Hayom - דאר היום, 06.01.1933, page 7

אמר עזמות...

(סוף מעמוד ב')

— ואתה יא חמראן, „מוזני" ? (אשם ?)

— „מוזני" !

וכן על זה הדרך, ענו כלם ואמרו „אמן" וה-שופט צוה למזכירו לרשם בפרטי כל את דברי ההודאה על פשעם ועל חטאתם ומסרם אחד אחד לידי השוטרים לגבות מכ"א סך 140 גרוש בתוך ק נ ס... עד שהגיע תורו של האחרון, ערבי כבן ששים, שעמד מן הצד והמתין...

— „ואינתא יא כ'טיאר, טוחטי ?", (כלומר : ואתה הזקן, האם חטאת ?)

ואולם במקום תשובה, נגש הערבי הזקן אל השופט, הניח לפניו על השלחן מלא קומצו כסף ואמר : „אימסיק !" „קח 140 גרוש !"

כשראה על פני השופט סימני השתוממות גדולה אמר לו :

— וואללאה יא סידי אל חאכים ! הן ידעתי מראש כי כל כוונתה של ה„דוליה" (הממשלה) היא — ה ק נ ס, ולמה איפוא כל ה„טוחטים" ו„מוזנים" ? הכינותי לי את הכסף ו„כאללאם" !.. (יחסל !)

* * *

אינני זוכר בדיוק, רבותי, אם כבר ספרתי לכם את המעשה הזה, אבל כ ד א י לשמעו מפני שהוא מענינא דיומא.

מספרים כי לפריץ אחד — מאותם הפריצים שבתקופתם הידועה — היו כעשרת יהודים חוב-רים (ארינדארים בלע"ז) באחוזות שלו. פעם הזמין אליו את חבריו הפריצים אל המשתה, וכטוב לב הפריץ ביין הציע לפניהם לנסע עמו אל החו-כרים היהודים שלו באחוזותיו, ולפני זאתו לדרך ציה לעברו לקחת עמם שבטים לחים.

כשהגיעו אל החוכר הראשון, נכנס הפריץ עם כל הכנופיא שלו ושאל : „מושקה ! היש לך בשר לאכול ?" — „לא, אדוני הפריץ, ענה היהודי המסכן ברעדה, מנין לי לדעת שאתה תבוא פתאום ותבקש ממני בשר ?" — „בלי תירוצים ! הרעים הפריץ בקולו, למתוח את מושקה על הספסל ולמנות לו חמשים במספר !" ונסע הלאה.

בינתים שלח מושקה זה ריץ לחוכר השני והזהיר אותו לאמר : „למען השם, ר' חיים, אם חס תנך על כל איבריך ואינך מסכים לספוג מלקות באלף מחילות, תכין מיד בשר לפריץ שנגע !"

ר' חיים לא שחה הרבה והכין צלי אש וצלי בקר כדיבעי. כשהגיע הפריץ עם כל הכבודה שלו, שאל את שאלותיו : „היש לך בשר לאכל ?" — „כן, אדוני הפריץ, יש בשר" — „ו י י ן ה כ י-נ ו ת ?" — „לא, אדוני"... ענה ר' חיים בר-עדה. — „להצליף בלי רחמים" !, צעק הפריץ, „את כל החמשים !", ונסע הלאה.

כשקם ר' חיים מעל הספסל רץ בשארית כחותיו אל החוכר השלישי והזהירו על הבשר ועל היין בשביל הפריץ.

— היש לך בשר לאכל ?

— יש !

— ויין יש לך ?

— יש ויש !

— ו ש מ פ נ י ה הכינות ?, הוסיף הפריץ לשאל. ועד שהתחיל החוכר השלישי מגמגם בל-שונו : לא... אדוני... כבר שכב על הספסל וקבל את מנת חלקו, חצי מאה בשלמות, כנהוג.

בקיצור, כל אחד מהחוכרים היה מזהיר את הברו ומקבל מלקות מחפריץ באמתלאות שונות עד שהגיע התור של החוכר האחרון, שלא הכין כ ל ו ם מחמת ששמע והבין כבר כי כל כוונתו של הפריץ היא רק להצליף, ולמה לו איפוא לעשות עוד הוצאות יתרות ?

הפריץ בא אליו והתחיל בשאלות שלו :

— אברומקי ! בשר יש ?

— לא, אדוני.

— יין יש ?

— לא, אדוני.

— ושמפניה יש ?

— לא, אדוני.

— ומה איפוא יש לך ?, הרעים הפריץ בזעם וברעם.

— יש לי ע ל מ ה להצליף . . . ענה היהודי.

כלפי מאי ספרתי לכם את כל זאת ? כלפי השערוריות, ההכאות והסקנדלים בנם ציונה, בכפר סבא ובביהח"ר של פרומין. ה„פריצים" האלה מסטרא דשמאל אינם רוצים לא „בשר" ולא „יין", לא למעלה ולא למטה, אלא להצליף את הבורגנים ימ"ש — לא שמונה שעות עבודה ולא לשמה ניטרלית אלא דוקא לקבל פועלים מ„החנות" של-הם, ודברי הרב דבוריץ הלא יוכיחו !

* * *

ופטור בלא פ"ת אי אפשר.

מעשה בשני רבנים חדשים בק"קנו — כך מודיע לי מוקיר רבנן דהתם — אחד עשיר ובעל מזג טוב והשני, יהודי מעיירה קטנה ברוסיה שנת-גלגל ובא לא"י דרך מדינות הים.

כשבא הראשון לשכון כבוד במחננו ויראה את המקום כי טוב, ויאמר אל לבו : ומה כי אשב בטל כל הימים על סיר הבשר ? מוטב שאעשה דבר מה לכבוד המקום ולטובת הבריות ! מה עשה? נתתם בעול ההנהלה של מוסד חשוב שלעמל"ק וגם השקיע בו סכום הגון משלו.

והרב השני ? — אף הוא אמר אל לבו אבל בנוסח אחר קצת : מי ראוי לכסא הכבוד של הנ-הלת המוסד הנ"ל ומי הגון לכך יותר ממני, רב גדול שכמותי ? ובפרט שיש באמתחתי שנקס עבה הכרס לאדריסאות של נדיבי עם במדינות הים !

בקצור, שני הרבנים דמתא התרוצצו ביניהם, עד שוותר הראשון לשני התקיף ממנו, וחסל !...

ועכשיו, עזמות היקר, מרננים במושבה כי מחוץ לכסא הכבוד שכבש אותו רב, הוא מקבל גם שכר טרחה בעד „עבודתו" במוסד, והוא עושה תורתו — סחורתו...

ולסוף — הבדיחה המחוכמת האחרונה, המתחלכת עכשיו בין המורים.

מפני מה מסרה הסוכנות את החנוך לועד הלאומי ? — מפני כי מנהג שכנינו בידם. כידוע, אין ערבי יכול להחזיר את גרושתו אלא אם כן היא נישאת תחילה לאחר, ואף הם עשו כך : מתחילה מסרו את ה„גרושה" לבעלות אחרת של הועד הלאומי למען יוכלו להחזירה אח"כ לבעלות הראשונה כלומר, **לטוכנות...**